

Muddring - tips och råd

Länsstyrelsen
Norrbotten

Vägledning till dig som vill muddra

Vad säger lagen om muddring? Hur minimeras skadorna på miljön? Vad ska en anmälan innehålla? Länsstyrelsen i Norrbottens län ger dig svar på frågorna.

Allmänt om muddring

Större muddringar kräver i regel tillstånd från miljödomstolen. Rör det sig om mindre muddringar räcker en anmälan till Länsstyrelsen.

För att få muddra måste du ha rådighet över vattnet, dvs. rätt att nyttja vattenområdet.

Dessutom bör du:

- Ta reda på vilka allmänna och enskilda intressen inom strand- och vattenområdet som påverkas av muddringen.
- Kontakta Länsstyrelsen för att ta reda på vad som i övrigt krävs för att få muddra.

Allmänna och enskilda intressen är t ex vattenmiljön, växter, djur, kulturlämningar, friluftsliv, fiskeintressen, badplatser, ledningar, bryggor och människors hälsa. Länsstyrelsen hjälper dig med bedömningen.

Att tänka på innan muddring

Lämplig tidpunkt

Genom att muddra under höst eller vinter minimeras miljöpåverkan. Undantag är mynningsområden för vattendrag där havsöring finns. Här ska muddring undvikas även under hösten.

Undvik upprepad muddring

Begränsa påverkan på naturmiljön genom att på en gång muddra till rätt djup. På så sätt gör du minst åverkan och undviker upprepade muddringar.

Muddermassor

Muddermassor kan läggas på fast mark så att de inte sköljs tillbaka vid högvatten. Var speciellt försiktig vid schaktning och uppläggning av finsediment (lera och silt) som kan innehålla stora mängder sulfid. Leran ska helst täckas över omedelbart. Om leran kommer i kontakt med luftens syre kan resultatet bli att surt metallhaltigt vatten sprids.

Fornlämningar

Både i vatten och på land kan det finnas kulturlämningar, såsom vrak, boplatser, hamnanläggningar och byggnadslämningar. De är skyddade enligt kulturminneslagen och får inte utsättas för åverkan.

Strandskydd

Strandskyddet gäller vid alla kuster, sjöar och vattendrag. Det skyddade området är normalt 100 m från strandlinjen, både på land och i vatten. Även undervattensmiljön räknas in i strandskyddet. Syftet är att trygga tillgången till platser för bad- och friluftsliv och att bevara bra livsvillkor för växt- och djurliv. Dina ingrepp får alltså inte begränsa allmänhetens tillträde till strand- och vattenområde.

Förändring i naturmiljön

Vid muddring grumlans partiklar upp i vattnet och ändrar förutsättningarna för växter och djur. Om grumlingen sker precis i anslutning till att fisken lekt kan en hel årskull förloras om rommen täcks av slam. Föroreningar i sedimentet kan dessutom försämra vattenkvaliteten för växter, djur och människor.

Landhöjningen

Landhöjningen är en geologisk process som är ett resultat av att inlandsisen pressat ned jordskorpan. När belastningen försvunnit hävs jordskorpan.

Landhöjningen är i dag ca 9 mm/år i Bottenviken. I kombination med Bottenvikens flacka stränder innebär det att strandlinjen snabbt förskjuts utåt.

Havsvikarna - fiskarnas barnkammare

De grunda havsvikarna är en värdefull naturmiljö, framförallt i ett näringsfattigt hav som Bottenviken. De är skyddade miljöer och här finns nästan alla arter och den mesta biologiska produktionen.

Särskilt känsliga områden är havsvikar med trösklar. Tröskeln skapar en extra skyddad livsmiljö.

Bottenväxterna och den höga vattentemperaturen tidigt på våren gör att vikarna fungerar som "barnkammare" för fiskyngel. Växterna är skydd mot rovfiskar och hög temperatur är viktigt för att småfiskarna ska växa ordentligt. Abborrar gynnas mer av vattenväxter än karpfiskar som t.ex. mört, eftersom de är bättre anpassade till att söka föda bland växterna. Att vara rädd om de grunda vikarna är bra fiskevård.

Foto: Henrik Schreiber

Alternativ till muddring:

- Flytbryggor som kan flyttas ut när vattendjupet minskar
- Pålning eller bockar. Kräver underhåll, men är ett bra alternativ
- Diskutera med grannar om att anlägga gemensam hamn vid lämpligare vattendjup
- Lägg båten vid boj

Detta ska en anmälan innehålla

En anmälan om muddring lämnas till länsstyrelsen och ska innehålla följande uppgifter:

- Namn och kontaktuppgifter
- Beteckning på fastigheten där muddringen ska utföras
- Vilken rådhighet (nyttjanderätt) du har över vattenområdet (t ex servitut)
- Syfte med muddringen
- Karta (översikts- och detaljkarta) där muddringen är markerad
- Foton över strand- och vattenområdet
- Omfattning (bredd, längd, djup) och beräkning av mängden massor i m³
- Vattendjup före och efter muddringen
- Beskrivning av tillvägagångssätt
- Typ av bottensediment (sand, lera etc)
- Beskrivning av uppläggning av muddermassorna (inkl karta/skiss)
- Redovisning av hur enskilda berörda har informerats och deras synpunkter
- Uppgifter om nyttjanderättsinnehavare (fiskerättsinnehavare, arrendatorer)
- Planerad tidpunkt
- Försiktighetsåtgärder för att minimera skador på miljön.

Ansökan om tillstånd

Uppläggning av muddermassor är en miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap 1 § miljöbalken. Enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska uppläggnings av muddermassor antingen anmälas till kommunen eller tillståndsprövas av Länsstyrelsen. Uppläggning av högst 1000 ton ska anmälas till kommunen medan större mängder ska tillståndsprövas av Länsstyrelsen. En verksamhet i vattenområdet kan även kräva dispens från strandskyddsbestämmelser. Dispens söks normalt hos kommunen.

Vid större muddringar krävs i regel tillstånd från miljödomstolen. Innan ansökan skickas till miljödomstolen ska samråd hållas med Länsstyrelsen och enskilda berörda. Kontakta Länsstyrelsen för mer information.

Ytterligare information:

www.lansstyrelsen.se/norrboten/miljoskydd
www.naturvardsverket.se
www.fiskeriverket.se

Länsstyrelsen har en bred verksamhet. I rollen som regeringens regionala företrädare ingår bland annat att offensivt arbeta för en hållbar framtid. Tillstånd, tillsyn, samordning och utveckling av viktiga samhällsområden är våra huvuduppgifter

